

Checklista

RO-RE/SA

Publ.nr MSB1727 – april 2021

Checklista för att planera, genomföra och utvärdera praktiska försök

Checklistan bygger på rapporten Metodförsök- planera, genomföra och utvärdera praktiska försök (MSB1689) kan användas när praktiska försök hos t.ex. räddningstjänster ska genomföras.

1. Förutsättningar för att genomföra försök	
Allmänna behov – tema för försök	Uppkommer via AAR, Incidenter; olycksutredningar etc.
Detaljerade behov	Genomför en omvärldsanalys och ta reda vilka kunskapsluckor finns inom temat? Vad har andra gjort? Vilken forskning finns på området?
Sammanhang	För att veta vilka typer av försök som ska genomföras behöver kunskapsluckorna kopplas till ett sammanhang. Till exempel när, var och hur uppstår kunskapsluckan.
Ramar	Ta reda på vilka personella och materiella resurser som finns. T.ex. vilken kompetens finns, vilken mätutrustning finns? Hur ser infrastrukturen ut? Detta sätter ramarna för vilka typer av försök som kan genomföras.
2. Försöksplanering	
Mål med försöket	Vad vill vi uppnå med försöket? Formulerad enligt SMART-modellen (Specifikt, Mätbart, Accepterat, Realistiskt och Mätbart).
Forskningsfrågor	Formulera en eller flera frågor kring vad behöver vi veta för att uppnå målet? T.ex. Hur kan arbetsmiljön förbättras? Hur kan vi snabbare få ut personer från en krockad bil?
Bedömningskriterier	Vilka data ska samlas in? Vilka krav på lösningarna som ska testas finns? Utgå från följande fem grundkriterier: Livscykelkostnader – kriterier kopplat till finansiella kostnader för räddningstjänsten samt samhällskostnader för miljöpåverkan. Kapacitet – kriterier kopplat till lösningens förmåga att utföra sin uppgift, t.ex. släckeffektivitet, tidsåtgång, personalåtgång etc. Implementering – kriterier kopplat till t.ex. utbildningsbehov vid implementering eller att extra utrustning måste användas i brandbilen. Underhåll – kriterier kopplat till vad som behöver göras för att upprätthålla kapaciteten under produktens livstid. Arbetsmiljö – kriterier kopplat till ergonomi och säkerhet samt jämställdhet och jämlikhet.
Beskriv försöksscenario	Beskriv vilka arbetsmoment som ska utföras samt beskriv i vilket sammanhang potentiellt nya lösningar på problemet ska

	testas. Scenariot ska svara på vem gör vad, när, var och med vilken utrustning. Scenariot ska vara så realistisk som möjligt men helst samtidigt vara repeterbart.
Datainsamlingsplan	Hur ska data samlas in? Exempel är via enkät, intervjuer med deltagare samt observationer. Vilka personer ska genomföra försöket? Har vi ett representativt urval för att fånga många aspekter?
Hitta lösningar	Hitta lösningar som tros kunna uppfylla bedömningskriterierna. Lösningarna ska innebära väl avgränsad teknik eller metod för att de ska gå att utvärdera dem i ett försök.
3. Genomföra försök	
Beskriv försökuppställningen	Detaljerad beskrivning av försökuppställningen så att den går att reproducera vid ett annat tillfälle.
Testa tekniken	Fungerar tekniken som tänkt?
Testa datainsamling	Fungerar den tänka metoden för datainsamling?
Förbered deltagarna	Förbered deltagarna som ska genomföra försöket genom att låta dem öva med lösningarna tills de känner att de kan hantera dem.
Genomför försök	Dokumentera allt på ett systematiskt sätt. Filma, ta kort och anteckna hela tiden.
4. Analys och dokumentation	
Beskriv försökuppställning och metod för datainsamling	Beskriv noga hur försökuppställningen såg ut och vilka antagande som gjordes. Beskriv hur data samlades in. Tänk att någon utifrån ska kunna genomföra samma försök och få liknande resultat.
Kontrollera data	Har vi samlat in all data vi behöver? Är all data korrekt?
Illustrera data	Grafer, bilder, diagram med mera kan användas för att göra insamlade data begriplig och överskådlig och visa vad som mätts.
Bedöm genomförandet av försöket	Hur har försökuppställning och insamling av data påverkat resultatet? Hände något oväntat i någon av försöket som påverkat resultatet?
Bedöm hanterbarheten av lösningen	Hur kan lösningen praktiskt hanteras?
Bedöm forskningsfrågorna	Besvara forskningsfrågorna.
Är resultatet begripligt?	Sammanställ och kontrollera så att dokumentationen av resultatet är begripligt för målgruppen som ska läsa dokumentet.